

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра

англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Методика навчання іноземної мови та літератури в ЗНЗ

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

(назва програми)

Спеціальність

035 Філологія

(вказати: код, назва)

Галузь знань

04 Гуманітарні науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий)

факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

англійська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники:

к.ф.н., доц. Бешлей О.В.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=468&lang=en

Контактний тел. (099)-736-48-53

E-mail: o.beshlei@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=240>

Консультації за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна формує володіння випускниками базовими поняттями, концепціями методики викладання іноземних мов, а саме:

- аналіз традиційних та інноваційних методів у процесі навчання іноземної мови в школі;
- шляхи мотивації учнів та розвитку навичок їх автономії
- принципи навчання аудіювання, читання, говоріння, письма;
- принципи формування граматичної, лексичної та фонетичної компетентності.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою курсу “Методика навчання іноземної мови та літератури в ЗНЗ” є формування в студентів професійно-методичної компетентності викладача іноземної мови. Методична компетенція – це сукупність методичних знань, навичок, вмінь та індивідуальних якостей майбутніх вчителів. Ця компетенція функціонує як здатність проектувати, адаптувати, організовувати, мотивувати, досліджувати та контролювати процеси навчання, освіти, виховання та розвитку школярів у класній і позакласній роботі з англійської мови. Згідно із сучасною європейською тенденцією, система методичної освіти майбутнього вчителя іноземної мови передбачає формування у студентів білінгвальної (рідної- й іншомовної) методичної компетенції. В лекційному курсі студенти знайомляться з загальноприйнятими теоретичними положеннями методики. Особлива увага приділяється умінню складати план уроку, розрізняти етапи уроку, його типи; аналізувати урок, визначати особливості навчальної програми, оцінювати та складати тестові завдання.

3. Завдання:

ЗК 1 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 3 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК 9 Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності

ФК 2. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності.

ФК 3. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання іноземної мови та світової літератури.

ФК 4. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з іноземної мови та світової літератури.

ФК 5. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

ФК 7. Здатність використовувати потенціал полілінгвальної підготовки для ефективного формування предметних компетентностей учнів.

ФК 9. Здатність орієнтуватися у літературному процесі в історико-культурному контексті та використовувати знання мов і світової літератури для формування національної свідомості, культури, ціннісних орієнтацій учнів.

4. Пререквізити. Для ефективного засвоєння дисципліни до початку курсу студент має вивчити такі дисципліни: Основна іноземна мова; Основи теорії мовної комунікації.

5. Результати навчання

знати:

ПРН 2. Знання сучасних філологічних й дидактичних засад навчання іноземної мови та світової літератури та вміння творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань.

ПРН 4. Знання та вміння використовувати сучасні форми, методи й способи контролю й оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з іноземних мов та літератур.

ПРН 6. Знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології.

ПРН 7. Застосування сучасних методик й технологій (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН 8. Уміння аналізувати, діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

вміти:

ПРУ 6. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератур для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРУ 8. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови й фахового змісту, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі.

ПРУ 9. Застосовує сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРУ 10. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з іноземної мови та зарубіжної літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Методика навчання іноземної мови та літератури в ЗНЗ</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	6	3	90	2	15		15		60		залік
Заочна	3	6	3	90	2	4		4		82		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Introduction to ELT. Communicative language teaching		2				4		2				5
Тема 2. Psychological issues in ELT. Learner styles		2				4		2				5
Тема 3. Teaching different age groups. Learner autonomy		2				4						6
Тема 4. Bloom's taxonomy. Problem-based learning		2				4						6
Разом за ЗМ 1		8				16		4				23

Змістовий модуль 2.											
Тема 5. Classroom management		3				6					7
Тема 6. Lesson planning		2				4					6
Тема 7. Error correction. Assessment. Feedback		2				4					5
Разом за ЗМ 2		7				14					18
Теми семінарських занять											
Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Teaching grammar		2				4		2			7
Тема 2. Teaching vocabulary		2				4		2			7
Тема 3. Teaching pronunciation		2				4					4
Разом за ЗМ 1		6				12					18
Змістовий модуль 2.											
Тема 4. Teaching listening		2				4					6
Тема 5. Teaching speaking		3				6					6
Тема 6. Teaching reading		2				4					5
Тема 7. Teaching writing		2				4					6
Разом за ЗМ 2		9				18		4			23
Усього годин		30				60		8			82

3.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1	Ситуативне спрямування навчання.
2	Навчання у співпраці
3	Проектні технології у навчанні іноземної мови
4	Використання підручника і навчально-методичного комплексу з іноземної мови.
5	Вимоги до сучасного уроку англійської мови
6	Використання зорового та слухового унаочнення у процесі виконання вправ.
7	Планування навчально – виховного процесу з іноземної мови.
8	Навчання віршів і пісень на уроках англійської мови.
9	Використання сучасних комп'ютерних технологій як засіб підвищення мотивації учнів до вивчення англійської мови
10	Етапи навчання монологічного і діалогічного мовлення.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат) відповідь студента. Формою підсумкового контролю є залік.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути: тести; реферати; есе; студентські презентації; контрольні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів за кожен модуль виводиться із суми поточних видів контролю (за участь під час лекцій та семінарів, виконання тестових завдань, підготовку рефератів, рефлексивних есе, презентацій, доповідей). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення заліку з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить *40 балів* – по 10 балів за кожен усну і письмову відповідь білету.

Відповіді на питання №1, №2 в кожному з білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1, 2 та 3:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
9-8	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
7-6	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
5-3	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
2-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання №3 і №4 мають практичний характер (есе - 500 слів та проект, виконаний у групі)

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 3 і 4:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент повністю та правильно виконує практичне завдання
9-8	відповідь студента містить незначні неточності і практичне завдання виконано з незначними помилками
7-6	відповідь студента містить неточності і практичне завдання виконано неповно
5-3	відповідь студента містить значні неточності і практичне завдання виконано лише частково
2-0	студент не в змозі виконати практичне завдання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Усна частина і письмове завдання	
30	30	40	100

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Бешлей О., Томащук С. Мовні ігри як засіб формування лексичної компетентності учнів середньої школи. Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць / редколегія : Н. Г. Єсипенко, В. І. Кушнерик [та ін.]. Чернівці : Видавничий дім „РОДОВІД”, 2019. Вип. 816 : Серія „Германська філологія”. С. 3-19.
2. A Course of English Language Teaching, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2019. 168 с.
3. Teaching English: socio-cultural aspect, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач: Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 104 с.
4. Introduction to Teaching English, 1 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 122 с.
5. Кондрашова Л.В., Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2008. 187 с.
6. Brown, H.Douglas. Teaching by Principles. An Interactive Approach to Language Pedagogy. NJ: Prentice Hall Regents, 1994. 467 p
7. Gower R. Teaching Practice Handbook. Oxford: Macmillan Heinemann, 1995. 215 p.
8. Hadfield J. Simple Listening Activities. Oxford:OUP, 2000. 67 p
9. Harmer, Jeremy. How to Teach English. Harlow: Longman, 1998. 190 p.
10. Larsen-Freeman, D. and M. Anderson. *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: OUP. 2011.
11. Littlewood, W. *Communicative Language Teaching: An Introduction (Cambridge Language Teaching Library)*. Cambridge: Cambridge University Press. 1981.
12. Nunan, D. *Language Teaching Methodology*. Prentice Hall International. UK, 1999.
13. Scrivener J. *Learning Teaching*. 2012. Oxford: Heinemann.
14. Richards J.C. *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: CUP, 2007. 298 p.
15. Ur P. *A course in English Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition. 2012.

5.2. Допоміжна

1. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи: Навчальний посібник. К.: Ленвіт, 2006. 200 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю.Ніколаєва. Переклад з англ. К.: Ленвіт, 2003. 273с.
3. Книга вчителя іноземної мови: Довідково-методичне видання / Упоряд. О.Я. Коваленко, І.П.Кудіна. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
4. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої та М.Т.Солов'я. К., 2002. 356 с.
5. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 328 с.
6. Морська Л. Теорія та практика методики навчання англійської мови. Тернопіль : Астон, 2003.
7. Програма з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів 12-річної школи. За ред. В. Г. Редько.// Іноземні мови в початкових закладах. 2015. 14 с.

6. Інформаційні ресурси

1. British Council. Teach English.Resources. Lesson plans – Режим доступу: <http://www.teachingenglish.org.uk/teaching-adults/resources/lesson-plans>
2. Resources for Teachers and Students of English. – Режим доступу: <http://www.tesol.net>
3. Printables. Projectables. Video Lessons. – Режим доступу: <https://en.islcollective.com>
4. <https://www.ted.com/topics/education>
5. English Club – teaching tips / teaching large classes. – Режим доступу: <https://www.englishclub.com/teach-english.htm>
6. <https://www.englishclub.com/teach-english.htm>
7. Nunan, D. Nine steps to learner autonomy. – Режим доступу: http://www.andrasprak.su.se/polopoly_fs/menu/standard/file/2003_11_Nunan_eng.pdf
8. Teaching English – Classroom management issues. – Режим доступу: <http://www.teachingenglish.org.uk/search/site/classroom%20mangement>
9. <http://www.teachingenglish.org.uk/search/site/classroom%20mangement>
10. Pro Teacher Directory. – Режим доступу: www.proteacher.com
11. Schools World. – Режим доступу: www.schoolsworld.tv
12. The Teacher's Guide. – Режим доступу: www.theteachersguide.com/ClassManagement.htm

6. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Методика навчання іноземної мови та літератури в ЗНЗ» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.